

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

De scripturis ad cancellariam deinceps suo tempore colligendis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11399

puta, examina ordinandorum, calculi locorum piorum, congregationes cleri urbani, & Vicariorum foraneorum, visitationes variae, missiones praedicatorum, & alia multa.

Habeat librum authenticum cum indice alphabetico ordine materiarum, in quo redigat omnes stylos curiae olim probatos, & qui deinceps probabuntur, auctoritate Archiepiscopi.

Habeat item tabellam, quae a nobis stabilietur, perpetuo affixam publice: in qua descripta sint festa tam mobilia, quam immobilia, in quibus ius non redditur; nec non feria, ut puta messium, vindemiarum, & aliarum.

De scripturis ad cancellariam deinceps suo tempore colligendis.

Archiepiscopus, Vicarius generalis, & alii visitatores, & Praefecti quicumque, si quae eorum notitiae venerint, quorum causa quam primum aliquid praestandum sit curae Cancellarii, ut in vacatione beneficiorum, & huiusmodi; statim cancellariae denuncient.

Omnes vero haec ad eos ratione eorum officii undecunque scriptae, in filia seriatim reductae unoquoque mense ad Archivium transmittantur servandae.

Literarum etiam, quas ad quoscunque ratione officii sui intra vel extra dioecesim scripserint, exemplum, siue regestum conficiatur, quod deinde in Archivio cancellariae in fine cuiusque mensis asseruandum tradatur Cancellario.

In filijs, & registris literarum hanc rationem adhibeat; ut distinguantur per menses.

Ut simul coniunctae sint, quae Archiepiscopi, & quae Vicariorum sunt, visitationesve.

Registra vero ipsa literarum Archiepiscopi, ac aliorum ministrorum, ac rursus literas ad ipsos scriptas, ordine mensium simul collectas, distinctas tamen aliquo intermedio, quo dignoscatur, quae cuiusque, vel Archiepiscopi, vel Vicarii sint, seruet perpetuo in Archivio.

Ut regesta, & filiae separatim ab alijs sint, literarum ad sanctam inquisitionem pertinentium.

Ut item literarum ad varia loca provinciae pertinentium.

Ut item literarum, ad iurisdictionem Archiepiscopalem, aut Ecclesiarum pertinentium.

Ut item literarum, ad iurisdictionem temporalem vallis Soldae pertinentium.

Ut item literarum ad monialium mores pertinentium.

Ut item literarum ad regularium virorum mores spectantium.

Ut item literarum generalium, siue ad Vicarios foraneos, siue ad Parochos, siue ad Iudices parochiarum, siue ad Praefectos, aut visitatores, siue ad Episcopos etiam Provinciae, aut status Mediolani.

Si quae informationes, aliae scriptae alius moneant, praesertim in rebus grauioribus, regesta literarum, aut filijs literarum aliunde perceptarum, aut rursus ad alios ab Archiepiscopo eiusve ministris ratione officii sui transmissarum; illae ad sua loca in Archivium redigantur; inscripta breui summa materiae quam continent, tum de datae literarum, quibus ea scripta coniuncta erant; & nomine etiam illius, a quo datae illae literae; & ad quem datum super literis ipsis exterius, vel si regesta sint, in margine, fiat mentio, quod loco Archivii, quoque die ea recondita sint.

Cancellarii cura sit, ut processus omnes foranei, qui in dies ad cancellariam transferuntur, ijs substitutis, qui similitum causarum expeditio incumbunt, consignentur, ac Vicario, & promotori fiscali notificentur.

Omnia memorialia, scripturaeve cuiusvis generis tam ab Archiepiscopo, quam a Vicario generali, & visitatoribus generalibus, quae alijs consignandae sunt, dentur cancellario distribuenda; notent tamen prius in illis uno verbo, quod super ijs ab eo praestari debeat, ad quem mittuntur.

Alii vero Vicarii exceptis Foraneis, etiam monialium, & praefecti vel visitatores, & huiusmodi ministri, si quae memorialia, scripturaeve illis dantur, quae ratione materiae vel alia causa alteri dari debeant, ipsum qui dat, cum ipso memoriali vel scriptura dirigant ac remittant.

mittant ad eum, ad quem spectat illa materia, causave. *3. subon. 1. 2. 1991*
 Quæ verò ad suum officium pertinent, ea tam iste, quam Archiepiscopus, & Vicarius Generalis, & Visitatores, & alii, tum auditores; tum promotores fisci, tum œconomus mensæ Archiepiscopalis, tum alii eiusmodi omnes & singuli, in quo statu reperuntur in fine cuiuslibet mensis (nisi iam processus super illis coeptus sit, aut in processum ante inchoatum relata sint) tradent Cancellario afferuanda, referuata sibi illorum vel compendio vel nota; vt si quando iterum illis vsui esse possint, vel pro perfectione negotii, vel alia de causâ, recuperare possint, quoties opus fuerit, restituenda tamen demum Cancellariæ.

Hocq; omnes, si ea sint de rebus grauioribus; vt puta, de ecclesiasticis bonis iuribus; etiam monasteriorum, locorumve aut operum piorum, aut de piis legatis relictisve, aut de moribus Cleri, aut populi; aut de aliis denique materiis, de quibus sciunt constitutos esse certos libros, filias, aut notas, vel indices in Cancellaria seruandos.

Cancellarius verò, quæ distribuenda sunt, alius statim distribuat; notetque in dies in Diario libro dictam distributionem, atque exponat in publica tabella foras in valuis ostii Cancellariæ affigenda; vt partes sciant, ad quos recurrant pro expeditione exceptis, is que pertinent ad causas criminales, quæ palam exponi præiudiciali esset; tum præterea extrahat, & referat, quæ oportet suis locis in libris Cancellariæ.

Notarii substituti deinceps, cum primum initium fiet alicui causæ civili vel criminali, etiam delegata, statim significant Cancellario, vt in Indices causarum; & alibi vt oportet describat; iuris etiam significant, cum finis alicuius causæ fiet, vt isdem præstat.

Quæcunque nomine Cancellarij vel rogantur instrumenta, vel decreta interponuntur, telam iudicialiam concernentia, vel decernuntur extraiudicialiter, aut expediuntur etiam ad voluntariæ iurisdictionis actus pertinentia, vt in causis negotiisve, quæ ad bona iura vè ecclesiastica, & piorum locorum, aut conser-

uanda; aut recuperanda pertinent; aut ad legatorum piorum consecutionem, & executionem; aut ad mores cleri, vel populi; aut ad alia, de quibus supra iussum à Cancellario fieri indices, librosve, aut in certos libros referri debere: ea Notarii substituti significant Cancellario omnino eodem die, si in vrbe sunt; si foris, triduo postquam redierint, sub pena decem aureorum; & alia arbitrio Archiepiscopi; ut ab illo suis locis in varios libros Cancellariæ pro ratione materiæ ad id constitutos notari sine mora possint. Ex regestis verò literarum, ab Archiepiscopo, eiusque ministris conscriptarum, aut ad illos scriptarum; tum etiam ex memorialibus, & scripturis allatis, vndeunque vt supra; tum ex instrumentis receptis; tum ex notulis à substitutis eius dietim ei tradendis; tum si opus erit ex registris etiam expeditionum actorum voluntariæ iurisdictionis; & aliis denique omnibus scripturis ab ipso dietim confectis, seu ipsi vel tradendis vel exhibendis, quouis modo, vel nomine; extrahat Cancellarius quidquid pertinet ad libros, indicesve, quos ex his decretis consistere, & habere debet; & sigillatim describat suis locis, & in indices etiam constitutos sine mora referat.

Exempli causâ, si quid erit pertinens ad mores populi generatim, referatur in libro de disciplina populi generatim.

Si ad mores Cleri generatim, in libro de disciplina Cleri generatim.

Si ad mores cuiusque vel loci vel hominis laici sigillatim, in libris eo nomine constitutis, ordine plebium in diocesi, & portatum in vrbe, & parochiarum.

Si ad statum personarum alicuius Clerici, in libros status cleri suo loco proprio.

Si ad bona & iura ecclesiastica, vel piorum locorum, referatur in libris eo nomine constitutis, ordine plebium; & portatum; & præterea si hoc de concessione, indulgentiave, aut legato pio sit, vel fundatione capellæ; referatur etiam in libros & indices specialiter eo nomine constitutos.

Idemque seruet, si quid ad monialium, regulariumve mores vel bona pertinet; vt notatum est in regula de constituendis libris iis singulis nominibus.

Studeat verò dietim extrahere vnde-
cunque opus est, quidquid referendum
est vel summam vel extensè in libros
& indices varios, quos in Cancellaria
haberi iustum est; nè si mora interpo-
natur, res postea difficilior fiat: idque
in omnibus æque seruetur.

Memorialia etiam, & scripta quacum-
que sibi vndeunque data, allatave, si
quid perspicuitatis, vel utilitatis maio-
ris afferre aliquando possunt negotiis,
quæ inde in libros vel indices Cancellar-
iæ relata & descripta sunt.

Curet, quàm diligentissimè Cancellar-
ius, adhibita etiam opera & cura Pro-
motoris fisci, vt peracto Paschatis Res-
urrectionis festo, Parochi, & alij Con-
fessarii sacerdotes vrbis, infra quinde-
cim dies exhibeant in Cancellaria li-
bros indicesve, in quibus eorum, quo-
rum confessiones in Paschate audierit,
nomina notata sint; tum Parochi cedu-
las de communionem in actu ministratio-
nis communionis Paschatis ex forma in-
structionum nostrarum super eo recep-
tas, easque promotor es ipsi cum Paro-
chis videant & recognoscant diligen-
ter; & conferant nomina in libris & in-
dicibus confessorum relata, aut etiam in
libris animarum status parochiæ confe-
ctis descripta, cum exhibitis cedulis: &
inde cura cuiusq; Parochi adhibita col-
ligant, qui inconfessi remanserint, aut
sacram communionem non sumpserint
in Paschate; & in libros Cancellariæ re-
ferant vno loco, cum causa ob quam in-
confessi sint; tum præterea ad Vicarium
Generalem relata referant, vt agatur
contra illos ad præscriptum Decreto-
rum Prouincialium, & instructionum,
omnibus remedijs.

In Diocesi verò Vicariorum Foraneo-
rum cura sit, libris ac cedulis per ipso-
rum diligenter vt supra cum Parochis reco-
gnitis & collatis inuicem, cum modo
exequendi ad præscriptum contra in-
confessos, & non communicatos; tum ce-
dulas, & indices asseruare vsque ad pro-
ximam visitationem nostrorum Visita-
torum, etiam generalium; tum nomi-
num eorum ad Cancellariam infra men-
sem exhibere notam, ad præscriptum re-
ferendam in eisdem libris.

Cancellario curæ sit, singulis annis col-
ligere à Parochis, & alijs, vtputa depu-
tatis locorum piorum, indices, & denun-
ciationes legatorum piorum eo anno fa-
ctorum, & alias huiusmodi denunciatio-
nes certis anni temporibus fieri debitas:
habeatque propterea indices singulo-
rum, qui eas facere debent; & si qui sta-
tuto tempore non fecerint, det notam
Promotoribus Fisci; vt vel agant ad po-
nam contra ipsos, vel saltem compel-
lant præstare quod debent.

Libri à Parochis in Archiuum quoti-
annis deferendi, & asseruandi.

Libri baptismorum, & alij
Christianorum, & alij
Matrimoniorum, & alij
Status animarum, & alij
Libri etiam confecti à Magistro Cere-
moniarum, deferendi sunt ad Archi-
uium singulis annis.

De custodia scripturarum in Can-
cellaria.

Inuentarium omnium & singularum
scripturarum, librorum, indicumque
prædictorum semel ab initio seriata
conficiatur, cum interuentu Cancellarij
deputandi per Archiepiscopum; cui co-
piam in forma authentica assignet Can-
cellarius; tum deinde dietim notet que-
cunque in dies receperit, atque inuenta-
rio illi addat suo tempore; inuentariaq;
ac scripta, & diarium librum de quo in-
fra, recognoscenda Archiepiscopo ex-
hibeat, quoties iusserit.

Literæ Apostolicæ originales de facul-
tatibus & priuilegijs huius Ecclesie, vel
Archiepiscoporum; & de fundationi-
bus, ordinationibus, & translationibus
perpetuis magni momenti; & de alijs
grauioribus materijs; primò exemplate
in libro in forma authentica, tum etiam
extracta copia in folijs separatis, non
modo ipsa originalia, sed etiam liber
authenticus, in quo exemplata sunt, re-
condantur in Archiuo Cancellariæ lo-
cotutori sub tribus clauibus; quarum
altera sit penes Archiepiscopum, altera
penes Cancellarium, tertia penes oco-
notum mensæ Archiepiscopalis: nec
vnquam originalia extrahantur, sine cau-
sa graui Archiepiscopi ipsius iudicio.

Folia